

- Learning. *Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala*. 2019. Vol. 11(4). P. 55-69. URL: <http://doi:10.18662/rrem/157>
2. Report to the European Commission on new modes of learning and teaching in higher education. *High Level Group on the Modernisation of Higher Education*. 2014. URL: http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/library/reports/modernisation-universities_en.pdf

Наталя Гостіщева

викладач

gosnat06@gmail.com

Тетяна Рябуха

викладач

tatyana.ryabyxa@gmail.com

Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького (Україна)

ВИКОРИСТАННЯ МОБІЛЬНИХ ДОДАТКІВ ДЛЯ РОЗВИТКУ ЛЕКСИЧНИХ НАВИЧОК ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

У сучасному світі комп'ютер та інші цифрові пристрої є складовою частиною життя кожної людини. У повсякденному житті ми практично не розлучаємося зі смартфонами, планшетами та іншими мобільними пристроями. Для молоді, що народилася в цифровому суспільстві і виросла разом з інформаційними технологіями, використання таких технологій, як інтернет і мобільні пристрої, є невід'ємною і цілком природною частиною життя.

Однак, цифрові мобільні пристрої зайняли міцне місце не тільки в нашому повсякденному житті, але і в процесі навчання. Сучасні тенденції у викладанні пов'язані не тільки з серйозним переглядом концепцій і методів навчання, а й з технічним і технологічним оновленням процесу навчання. Це виражається як у широкому застосуванні вже відомих всім інтерактивних засобів навчання (мультимедійних CD-ROM, програмного забезпечення до інтерактивної дошки, інтерактивних і мультимедійних підручників), так і в поступовому впровадженні у процес навчання додатків для мобільних телефонів тощо.

Використання планшетних комп'ютерів, смартфонів, мобільних телефонів, iPad, iPhone та інших подібних пристроїв в освітніх цілях призвело до формування в рамках концепції

електронного навчання нового напрямку – мобільного навчання іноземної мови (англ. M-Learning or Mobile learning). Багато вчених і педагогів впевнені, що майбутнє навчання з підтримкою інформаційно-комп'ютерних технологій пов'язане саме з поширенням мобільних засобів зв'язку, появою великої кількості навчальних програм і додатків, нових технологій, які розширюють можливості та якість освіти.

На сьогоднішній момент в зарубіжній методиці існує кілька визначень мобільного навчання, що ґрунтуються на технологічних особливостях мобільних пристроїв і на дидактичних можливостях, які надаються цими технологіями. Ось деякі з них:

Мобільне навчання – це використання зручних портативних мобільних пристроїв для полегшення, підтримки, оптимізації і розширення процесів навчання [4].

Мобільне навчання – це діяльність, яка здійснюється регулярно за допомогою компактних, портативних мобільних пристроїв і технологій і дозволяє студентам, спілкуючись, отримувати або засвоювати інформацію більш продуктивно [3].

В цілому, більшість дослідників [1; 3; 4; 5] приходять до висновку, що унікальність мобільного навчання в порівнянні з традиційними методами навчання та сучасними методами, такими як e-Learning (електронне навчання) і Blended Learning (змішане навчання), полягає в тому, що студенти перш за все не прив'язані до певного часу і місця, маючи доступ до навчального матеріалу завжди, в будь-який зручний час.

Мобільні пристрої (телефони, смартфони, планшетні комп'ютери) успішно використовуються при вивченні різних навчальних дисциплін, і іноземна мова не є винятком. Мобільні додатки для вивчення іноземних мов набувають все більшої популярності. Вони мають великий потенціал у підвищенні ефективності процесу вивчення іноземних мов і покликані значно удосконалити процес іншомовної підготовки, відкрити його нові сторони і перетворити з серйозного трудомісткого процесу в захоплююче заняття. Практика показує, що мобільні додатки мають чималу перевагу перед традиційними методами навчання, оскільки сприяють індивідуалізації навчання, інтенсифікації самостійної діяльності студентів, підвищенню їхньої пізнавальної активності та мотивації до навчання.

Проте, маємо констатувати, що студенти, при всій їх освіченості в сфері цифрових технологій, недостатньо орієнтуються в різноманітті програмних продуктів. Тому, завдання викладача –

допомогти студенту вибрати необхідні і відповідні продукти, які можуть максимально сприяти вивченню мови, і тим самим індивідуалізувати процес навчання. Необхідно впорядкувати використання цих пристроїв та навчити студентів застосовувати мобільні пристрої власне для навчання, що дозволить оптимізувати цей процес.

На сьогоднішній день існують мобільні додатки і програми, орієнтовані на різні аспекти викладання іноземної мови (перш за все, англійської). Наприклад, студенти, виконуючи переклад тексту на певну тематику, можуть звернутися до електронних словників, які мають ряд переваг в порівнянні з їх друкованими аналогами. По-перше, вони забезпечують швидкий доступ до інформації. По-друге, словникова база в мобільних словниках, як правило, більш актуальна в порівнянні з друкованими версіями. По-третє, використання мобільних пристроїв на аудиторних заняттях і для самотійної роботи сприятиме підвищенню мотивації студентів до вивчення іноземної мови.

Слід зазначити, що для правильної роботи з електронним словником потрібні інструкція викладача і розвиток у студентів навичок роботи з інформацією, доступною на довідкових сайтах і в довідкових додатках. Також велике значення має рекомендація викладача щодо вибору того чи іншого ресурсу. Перш за все, важливо навчити студентів працювати з такими одномовними тлумачними словниками, як “Merriam Webster Dictionary” і “Dictionary.com”, які містять не тільки значення лексичної одиниці, але і приклади вживання і, таким чином, дозволяють отримати інформацію про слова, словосполучення та ідіоматичні вирази в рамках контексту. Крім транскрипції ці словники містять і аудіозапис вимови слів. У категорії одномовних словників заслуговує на увагу словник “The Free Dictionary by Farlex, Inc”, оскільки цей додаток дозволяє одночасно проводити пошук в цілому ряді словників і енциклопедій.

Далі ми хотіли б зупинитися на мобільних додатках, які розроблені з метою розширення словникового запасу студентів, оскільки вважаємо, що подолання лексичного бар'єру є запорукою успішності міжкультурної комунікації [2].

Додаток “My Word Book”, доступний на сайті Британської ради, виконаний в вигляді інтерактивної записної книжки для тих, хто вивчає англійську мову. Лексика в додатку представлена у вигляді наборів інтерактивних флешкарт, організованих як в довільному порядку, так і у вигляді тематичних груп, розподілених

за трьома рівнями складності. Кожна флешкарта забезпечена дефініцією і прикладом вживання зі словника Cambridge University Press, перекладом, полями для нотаток, аудіоприкладом, зображенням. Рубрика “Practice” містить п’ять видів завдань, після виконання яких користувач може перемістити слово в список вивченої лексики. Додаток розроблений в рамках навчальних програм Британської ради на основі джерел видавництва Cambridge University Press, що є надійною рекомендацією для його використання.

Додаток “Англійська мова з Words” призначений для роботи над розширенням словникового запасу за допомогою захоплюючих занять в ігровій формі. “Words” допомагає активізувати запам’ятовування нових слів, тренувати їх правопис і сприйняття на слух. Особливістю даної програми є те, що кожен з восьми запропонованих режимів спрямований на відпрацювання конкретних навичок вживання лексичних одиниць. Під час заняття пропонується виконання декількох вправ різних типів, наприклад, запам’ятовування карток для тренування пам’яті, вибір правильного аудіо перекладу, участь в проблемних міні-іграх тощо.

Додаток “Easy Ten” призначений для поповнення словникового запасу на будь-якому рівні володіння англійською мовою. Принцип роботи заснований на індивідуальному підході до потреб користувача, зокрема, ця програма дозволяє особисто відбирати слова для запам’ятовування, виключаючи вже знайому користувачеві лексику. Цікаво, що приклади вживання слів взяті з Twitter. Розробники також пропонують щоденні цикли вправ на повторення матеріалу, вивченого на попередніх заняттях. Щоб оцінити свої успіхи у вивченні іноземної мови, користувач може порівняти свої результати з результатами інших за допомогою розрахованого додатком рейтингу.

Далі, безкоштовний багатофункціональний додаток для запам’ятовування різної інформації “Memrise”. В рамках мнемонічної методики пропонуються картки-меми, які покликані полегшити запам’ятовування нових слів. Основний вид роботи з даною пропозицією – це перемикання між численними озвученими словниковими картками, яке чергується з нескладними завданнями на множинний вибір.

Розділи для розвитку лексичних навичок входять також і в багато інших додатків (наприклад, “Johnny Grammar’s Word Challenge”, “Learning English for BBC”, “Puzzle English” і багато

інших), а також є необхідним елементом так званих універсальних мобільних додатків для вивчення мов.

На наш погляд, програми для поповнення словникового запасу можуть використовуватися, перш за все, для самостійної роботи студентів, для активізації та розвитку лексичних навичок в рамках вивчених тем, для самоперевірки. Разом з тим, слід зазначити, що далеко не всі програми мають якісне мовне наповнення, різноманітні види завдань і не в повній мірі використовують ті технічні можливості, якими наділені сучасні мобільні пристрої.

Проведений огляд дозволяє зробити висновок, що на сьогоднішній день розроблено значну кількість мобільних додатків і програм для вивчення іноземної мови, спрямованих на формування і розвиток лексичних навичок володіння англійською мовою. Досить широкий спектр і різноманітність існуючих мобільних навчальних ресурсів дозволяють вибирати програми відповідно до індивідуальних потреб, інтересів та рівня мовної підготовки студента.

З нашої точки зору практичне застосування мобільних додатків несе в собі величезний потенціал, оскільки підвищує мотивацію і пізнавальну активність студентів, інтерес до предмету, допомагає індивідуалізувати навчання, усуває психологічний бар'єр при використанні іноземної мови як засобу спілкування. Крім того, використання інтерактивних технологій сприяє інтенсифікації самостійної роботи студентів (переважно позааудиторної) та розвитку іншомовної компетенції.

Література

1. Гурова Т. Ю., Рябуха Т. В., Зіненко Н. В., Гостіщева Н. О. Мобільні додатки як інноваційний засіб навчання іноземної мови. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького*. Серія: Педагогіка, 2019. № 1 (22). С. 92–99.
2. Рябуха Т. В., Гостіщева Н. О. Подолання лексичного бар'єру як запорука успішності міжкультурної комунікації. *Мова. Свідомість. Концепт*: зб. наук. праць. Мелітополь: МДПУ імені Богдана Хмельницького, 2019. Вип. 9. С. 166–170.
3. eLearning Guild. *Mobile Learning: What it is, why it matters, and how to incorporate it into your learning strategy*. 2008. URL: <http://www.m-learning.org/knowledge-centre/whatismlearning>